

Zásobovací činnost podniku

Didaktické zpracování učiva pro střední školy

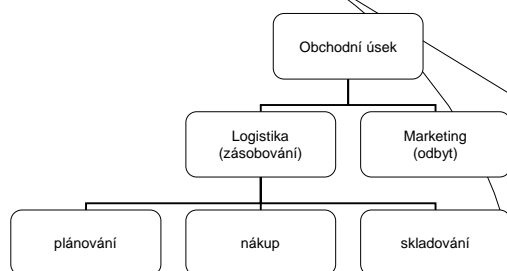

Činnost obchodního úseku

Osnova učiva

1. Zařazení učiva
2. Cíle učiva
3. Struktura učiva
4. Metodické zpracování učiva týkající se koloběhu oběžného majetku a členění zásob
5. Metodické zpracování učiva týkající se plánování zásob
6. Metodické zpracování učiva týkající se normování a řízení zásob
7. Metodické zpracování učiva týkající se skladování a evidence zásob
8. Metodické zpracování učiva týkající se hodnocení efektivnosti zásob

---

---

1. Zařazení učiva

1. Na všech středních školách většinou jako první téma v oblasti podnikových činností
2. Na obchodních akademích v I. a II. koncentrickém okruhu (1. a 2. ročník).

---

2. Cíle učiva

Žáci by měli získat poznatky o zásobovacích činnostech tj:

- o plánování zásob
- pořízení zásob
- skladování zásob
- výdeji do spotřeby
- hodnocení efektivnosti zásobovací činnosti a evidenci

Vědomosti

týkající se:

- podstaty oběžného majetku
- struktury zásob
- plánování zásob (bilanční rovnice nákupu)
- pořízení zásob (možné způsoby) včetně oceňování
- skladování zásob (druhy skladů)
- optimalizace zásob
- řízení zásob
- materiálového a informačního toku (logistiky)
- hodnocení efektivnosti zásob

Dovednosti

- Početní (výpočty spotřeby materiálu, optimální výše zásob a dodávek, ukazatelů hodnocení efektivnosti zásobovací činnosti)
- Interpretace výsledků
- Sestavení bilance nákupu
- Orientace v grafickém vyjádření průběhu zásob
- Orientace v evidenci této činnosti, včetně vyhotovení této evidence
- Orientace v požadavcích týkající se úspor nákladů na pořízení a skladování materiálových zásob

---

---

3. Struktura učiva

1. koncentrický okruh

- Koloběh majetku, oběžný majetek,
- Členění zásob
- Spotřeba materiálu
- Nákup materiálu na základě bilanční rovnice nákupu
- Pořízení
- Skladování, druhy skladů
- Evidence

---

2. koncentrický okruh rozšíření učiva v oblasti:

- ❖ Hodnocení efektivnosti zásob (rychlosti obratu zásob, doby obratu)
- ❖ Normování zásob
  - Druhů zásob
  - Výpočtů optimální výše zásoby
  - Řízení zásob a nákupu
- ❖ Logistiky (informačního a komunikačního toku)

---

4. Metodické zpracování učiva týkající se koloběhu zásob, členění zásob

- Vysvětlení pojmu **oběžný majetek** na tzv. **koloběhu** (*oběžný majetek podniku zde mění svoji podobu, tzn. obíhá v koloběhu*)
- Ukázka koloběhu obchodních a výrobních podniků.
- Seznámení se základní charakteristikou oběžného majetku (spotřebou) a s jeho druhy a s pojmem **zásoby**.

Oběžný majetek

- zásoby
- pohledávky
- finanční prostředky

Zásoby

b) členěné ve vztahu k optimální zásobě

- Běžná zásoba (c)
- Pojistná zásoba (p)
- Technická zásoba (t)

---

5. Metodické zpracování učiva týkající se plánování zásob

Cíl:

- Podání přehledu zásobovacích činností
- Vysvětlení pojmu **plánování**
- Zaměření se na problematiku plánování v souvislosti s pořízením zásob
- Sestavení a výpočet **bilanční rovnice** nákupu zásob

Bilanční rovnice nákupu zásob

$$\text{Zdroje} = \text{Potřeba}$$

$$\text{PZ} + \text{N} = \text{S} + \text{KZ}$$

$$\text{N} = ?$$

Výpočet spotřeby materiálu

1. Na základě **technickohospodářských norem** (norem spotřeby materiálu)

$$\text{NS} = \text{US} + \text{O} + \text{Z}$$

$$\text{S} = \text{NS} \times \text{Q}$$

Vyhotovuje útvar přípravy výroby podle technické dokumentace a plánu výroby. Metoda je nejpřesnější.

Výpočet spotřeby materiálu

2. Na základě indexní metody

Vychází ze spotřeby z minulých období, spotřeba se aktualizuje podle množství výroby. Méně přesná metoda.

3. Podle výtěžnosti

Výtěžnost se zadává procentem. Méně přesná metoda.

4. Odhadem

Je nejméně přesná.

Výpočet nákupu zásob z rovnice

- Seznámení se všemi pojmy v rovnice
- Jednoduchá práce s rovnicí, ve které žáci vypočítávají nákup (1. koncentrický okruh)
- Složitější příklady na výpočet spotřeby materiálu, počáteční zásoby i zásoby konečné (musí znát problematiku optimalizace zásob – 2. koncentrický okruh)

---

6. Metodické zpracování učiva týkající se normování a řízení zásob

- Vysvětlení členění zásob ve vztahu k optimální výši zásoby, uvedení příkladů **zásoby běžné, pojistné, technické (technologické)**
- Grafické znázornění průběhu optimální výše zásoby
- Seznámení s výpočty optimální zásoby:
  - **dodávkový cyklus (c)**
  - **časová norma (ČN), zásoba maximální (Z_{max}), zásoba minimální (Z_{min})**
  - **norma zásob (NZ)**
  - **finanční normativ (FN)**
- Seznámení se základní problematikou řízení zásob

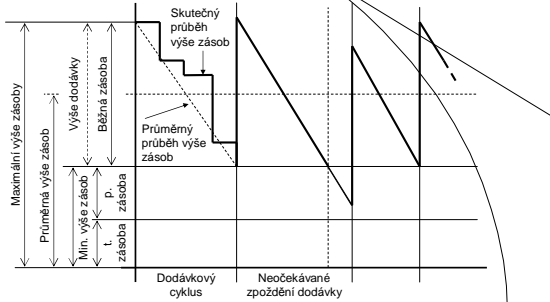

Grafické vyjádření průběhu optimální zásoby

Základní výpočty týkající se optimální výše zásoby

- c (dodávkový cyklus)
- $\check{c}N = \frac{1}{2} c + p + t$
 $Z \max = c + p + t$
 $Z \min = p + t$
- $\check{c}N = (Z \max + Z \min) : 2$
- $NZ = \check{c}N \times s$ $s = S : 360$
- $FN = NZ \times \text{cena za jednotku}$

Výpočet dodávkového cyklu pro určení optimální výše zásoby (c)

- Objednávání zásoby u stejného dodavatele, který dodává pravidelně ($c = \text{období mezi dvěma dodávkami}$)
- Objednávání zásoby u stejného dodavatele s různým dodávkovým cyklem (výpočet průměrného dodávkového cyklu prostým aritmetickým průměrem)
- Objednávání zásoby u různých dodavatelů s různým dodávkovým cyklem (výpočet průměrného dodávkového cyklu váženým aritmetickým průměrem viz. následující ukázka)

Problematika řízení zásob

- Podnik musí zvažovat náklady na pořízení zásob a skladování
- Pro stanovení optimální zásoby si podnik vybírá metody
- Žáky seznámíme se dvěma metodami:
  - a) ABC (optimální zásoba se vypočítává podle toho, jakým způsobem se podílí na celkové spotřebě. Podle toho se zařazuje do skupiny A,B,C.
  - b) Just in time (právě hned) - zásoby se pořizují a vydávají do spotřeby v okamžiku, kdy dojdou.

---

7. Metodické zpracování učiva týkající se skladování a evidence zásob

- Seznámení s problematikou skladování, popř. různých hledisek **členění skladů**
- Organizace skladového hospodářství
- Seznámení s **evidencí** zásobovací činností
- Ukázka **příkladů** týkající se práce s evidencí zásob

Organizace skladového hospodářství

- Centralizovaná
- Decentralizovaná
- Smíšená

Evidence zásobovací činnosti

---

8. Metodické zpracování učiva týkající se hodnocení efektivity zásob

- Zopakování koloběhu zásob
- Ukázka výpočtu ukazatelů doby obratu a **rychlosti obratu** (poměroví ukazatelé aktivity)
- Procvičení na příkladech

Ukazatelé aktivity

Rychlost obratu (RO) = celková spotřeba / průměrná zásoba

Rychlost obratu udává, kolikrát se zásoby ve sledovaném období obrátí, kolikrát proběhne koloběh zásob.

Doba obratu (DO) = 360 / doba obratu
